September 26, 1988

စစ်တပ်မှအာဏာသိမ်းပြီ

TIME INTERNATIONAL MAGAZINE

အမှတ်စဉ် (၁၉) Vol.132 No. 13

WILLIAM STEWART

ပုန်ကန်မှုကြီးကိုစတင်ခဲ့ကြတဲ့ကျောင်းသားများရဲ့အမျိုးသား လှုပ်ရှားမှုအထိမ်းအမှတ်ဖြစ်တဲ့အနီနဲ့ ရွှေဝါ ရောင်ရောယှက်ထားတဲ့ ခေါင်းအလံဟာ မြန်မာပြည်တဝှမ်းလုံးမှာ ပြီးခဲ့တဲ့ အပါတ်ကတလူလူလွင့်လို့ ရှိနေခဲ့ပါတယ်၊ ချိနဲ့နေပြီဖြစ်တဲ့ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ (မဆလ) အစိုးရကိုဖြုတ်ချဘို့ ဝိုင်းဝန်း ကြိုးပမ်းတဲ့အနေနဲ့ရာထောင်ရှိတဲ့ဆန္ဒပြသူတွေဟာ မြန်မာပြည် မြို့ကြီးတွေရဲ့လမ်းတွေပေါ်ကိုစုံရုံးရောက်ရှိလာခဲ့ကြပြန်ပါပြီ၊ အတိုင်းအတာပမာဏအားဖြင့်ဆိုရရင် သူတို့အနေနဲ့အတော်ကိုအောင်မြင်မှုရရှိခဲ့ပြီးပြီလို့ ဆိုရပါမယ်၊ မန္တလေးဟာသံဃာတော်များရဲ့ ထိန်း ချုပ်မှုအောက်ကို ရောက်ရှိသွားခဲ့ပြီး၊ လမ်းဆုံလမ်းခွတွေမှာ သံဃာတော်တွေကပဲ ယာဉ်သွားယာဉ်လာကိုကြီးကြပ်ပေးခဲ့ကြပါ တယ်၊ မြို့တော်ရန် ကုန်မှာ ကြည့်ပြန်ရင် အစိုးရ ဝန်ထမ်းအားလုံးဟာ အစိုးရ ကို စွန့်ခွာခဲ့ကြပြီးဖြစ်ပါတယ်။ အတိုက်အခံခေါင်းဆောင်ပိုင်းကလည်းကျောင်းသားများ၊ သံဃာများနဲ့အတူပိုမိုပြီးအစားအသောက်တွေပြတ်လတ်လာနေပြီဖြစ်တဲ့ မြို့တော်ကိုဆန်တွေရောက်ရှိလာရအောင်ဆောင်ရွက်နေခဲ့ကြပါတယ်။

အခြေအနေတွေလျင်လျင်မြန်မြန်ကြီးဆိုးဝါးလာတာကြောင့် အင်အားတသိန်းရှစ်သောင်းလောက်ရှိတဲ့စစ်တပ်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက အရေးယူဆောင်ရွက်မှုတွေ ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်၊ တနင်္ဂနွေနေ့က ကါကွယ်ရေးဝန်ကြီးဖြစ်တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစောမောင်ကပြီးခဲ့တဲ့လမှာတင်သမ္မတဖြစ်လာတဲ့ အရပ်သားမောင်မောင်ကိုဖြုတ်ချလိုက်ပါတယ်။ချက်ချင်းဆိုသလိုပဲစောမောင်က "ငြိမ်ဝတ်ပိပြားမှု ပြန်လည်ထားရှိရန်" နဲ့တပါတီ အုပ်ချုပ်ရေးကိုအဆုံးသတ်စေမယ့်ပါတီစုံရွေးကောက်ပွဲကိုကျင်းပပေးဘို့ ကတိပေးခဲ့ပါတယ်။မောင်မောင်ကိုယ်တိုင်ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပပေးဘို့ကြေငြာလိုက်ခြင်းအားဖြင့်အရှိန်အဟုန်မြင့်တက်လာနေတဲ့တော်လှန်ရေးဒီရေကိုလမ်းလွှဲလို့ရအောင်ကြိုးစားခဲ့ပြီးနောက် ၂ ပါတ်အကြာမှာအခုလိုအာဏာသိမ်းခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်မောင်မောင် အနေနဲ့ ရက်သတ်မှတ်နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့လို့ဆန္ဒပြပွဲတွေဆက်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့အပါတ် လောက်ကအသစ်ထွက်ပေါ်လာတဲ့အတိုက်အခံခေါင်းဆောင်ပိုင်းကနေအာဏာလွှဲ ပြောင်းရ ယူဘို့ဘယ်လိုဆွေးနွေးကြမလဲဆိုတဲ့ကိစ္စအပေါ်အာရုံစိုက်လာပုံရပါတယ်၊ အဝိကအတိုက်အခံ ၃ ဦးကတော့ယခင် ဗိုလ်ချုပ်ဟောင်းတွေ ဖြစ် တဲ့အောင်ကြီး၊ တင်ဦးနဲ့မြန်မာပြည်ရဲ့အမျိုးသားသူရဲကောင်းတဦးဖြစ်တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ သမီးအောင်ဆန်းစုကြည် တို့ဖြစ်ကြ ပါတယ်၊ အောင်ဆန်းစုကြည်ကတော့အထက်မြက်ဆုံးဖြစ်ပြီးအသစ်စက်စက်နိုင်ငံရေးကြယ်ပွင့်တဦးဖြစ်ပါတယ်၊ သူတို့ ၃ဦးကနေ မောင်မောင်ဆီကိုသူအဆိုပြုထားတဲ့ရွေးကောက်ပွဲကိုတရားဝင်ငြင်းပါယ်တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်းကိုစာနဲ့ရေးသားအကြောင်းကြားခဲ့ကြပါတယ်၊ ၁၉၆၂ တုံးကရာထူးကဖြုတ်ချခံခဲ့ရတဲ့ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်းဦးနုကလည်းဒီအထဲပါဝင်လာခဲ့ပါတယ်၊ နောက်ပိုင်းမှာအစိုးရရဲ့ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကအတိုက်အခံတွေရဲ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမရှိပဲနဲ့ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပဘို့ မဖြစ်နိုင်ကြောင်းအစိုးရကိုအကြောင်းကြားခဲ့တယ်လို့သတင်းများထွက်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။

ထိတ်တိုက်ရင်ဆိုင်မှုတွေ ကြီးထွားလာတာနဲ့အမျှစစ်တပ်ကလည်းမောင်မောင်နဲ့နောက်ကွယ်ကနေကြိုးကိုင်နေတယ်လို့ယုံကြည်ရတဲ့အာဏာရှင် မဆလ ဥက္ကဌဟောင်း နေဝင်း အပေါ်သစ္စာစောင့်သိမှုတွေဆက်လက်ရှိနေပုံပါပဲ၊ ဒါပေမယ့်လွန်ခဲ့တဲ့

အပါတ်ကတော့ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်နဲ့လေတပ်ကစစ်သား ခြောက်ထောင်လောက်ကပုန်ကန်မှုမှပူးပေါင်းလာခဲ့ကြပုံရပါတယ်၊ ဩဇာတိက္ကမကြီးမားတဲ့စစ်တက္ကသိုလ်ကျောင်း ဆင်းတွေဖြစ်တဲ့ ဗိုလ်မှူးနဲ့ ဒုဗိုလ်မှူးကြီးတွေက အတိုက်အခံ တွေပါဝင်ရမှာဖြစ်တဲ့ ကြားဖြတ်အစိုးရဖွဲ့စည်းဘို့တောင်းဆိုတဲ့ ကြေငြာချက်တစောင်ကိုရန်ကုန်မှာထုတ်ပြန်ခဲ့ပါတယ်၊ သီတင်းပါတ်အလယ်လောက်ကစောမောင်ကနေစစ်တပ်ကိုပြိုကွဲအောင်မလုပ်ကြဘို့အတိုက်အခံများကိုရှုပ်မြင်သံကြားကနေပန်ကြားခဲ့ပါတယ်။

ဒါကိုကြည့်ရရင်အစိုးရကသူ့တပ်တွေရဲ့ သစ္စာစောင့်သိမှုကို သံသယရှိပုံရပါတယ်၊ သံသယရှိမယ်ဆိုရင်လည်းရှိလောက်ပါတယ်၊ ဗိုလ်မှူးချုပ်အဆင့်ရှိတဲ့သူတွေကွပ်ကဲနေတဲ့ တိုင်းစစ်ဌာနချုပ် ၉ ခုမှာတဝက်လောက်ကနေဝင်းအပေါ်သစ္စာစောင့်တုံးလို့ ပြောနေကြပါတယ်၊ ဒါပေမယ့်၄င်းစစ်တိုင်းဌာနချုပ်တွေကစစ်သားများကို ဒေသခံများအထဲမှစုဆောင်းခဲ့ကြတာဖြစ်လို့ စစ်သားတွေအနေနဲ့ကအမိန့်ပေးလာခဲ့ရင်တောင်မှသူ့လူတွေကိုပြန်ပစ်ခတ်မှာမဟုတ်ပါဘူး၊ အငယ်တမ်းအရာရှိတွေကိုလည်းအလားတူယူဆလို့ရပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ သီတင်းပါတ်က ရန်ကုန်မှာရှိတဲ့ လက်ရွေးစင် ခြေလျင်တပ်ရင်း ၃ ရင်းထဲက တပ်ရင်းတရင်းမှ ဗိုလ်ကြီးတဦးကအတိုက်အခံ တွေဖက်ကို ကူးပြောင်းလာလို့ နိုင်ငံအထဲက ယုံကြည်စိတ် အချရဆုံးတပ်တွေရဲ့ သစ္စာခံမှုအပေါ်မှာ ထင်ကြေးပေးမှုတွေ အသစ်တဖန်ဖြစ်လာရပြန်ပါတယ်။

ထိုအတောအတွင်း ကြားဖြတ်အစိုးရဖွဲ့စည်းရေးအတွက်တိတ်တဆိတ်အငြင်းအခုံတွေတောင် ဖြစ်လျက်ရှိနေပါပြီ၊ယခင်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ဖြစ်တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်ဦးကတိုင်းမ်မဂ္ဂဇင်း ကိုပြောပြရာမှာ “ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့အစိုးရကနေတန်ပြန်အဆိုပြုလာမှာကိုမျှော်လင့်နေပါတယ်၊ သူတို့အနေနဲ့က ဂုဏ်သိက္ခာရှိရှိ ထွက်သွားဘို့ လိုနေပါတယ်၊ အဲ့သည်လို ထွက်သွားနိုင်ဘို့ကျွန်တော်တို့လုပ်ပေးသင့်ပါတယ်”၊ အစိုးရက ကြားဖြတ်အစိုးရဖွဲ့ခဲ့ရင်စစ်တပ်နဲ့ရဲအဖွဲ့ကိုထိန်းချုပ်လို့ရနိုင်အောင်ကါကွယ်ရေးနဲ့ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနကိုသူတို့လက်အောက်မှာရှိနေနိုင်ဘို့ဈေးဆစ်နေတယ်လို့ ယုံကြည်ရပါတယ်။

နောက်ထပ်အဆိုပြုချက်တခုကတော့ကြားဖြတ်အစိုးရကို နိုင်ငံရေးပါတီများနဲ့ ဖွဲ့စည်းမယ့်အစားမည်သည့်ပါတီမှမပါဝင်ဘဲ၊ မြန်မာ့ လူနေမှုအဖွဲ့အစည်းတွေထဲက အမျိုးမျိုးသောအကျိုးစီးပွား တွေနဲ့ အင်အားစုများကို ကိုယ်စားပြုနေတဲ့ဩဇာတိက္ကမရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့ ဖွဲ့သင့်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်၊ဒီအဆိုပြုချက်ကတော့ဦးနုကိုသဘောကျစေမှာဖြစ်ပါတယ်၊ သူကအမြဲတမ်းတသီးပုဂ္ဂလိက လိုရပ်တည်နေခဲ့ပြီး၊ နိုင်ငံရေးမှာလည်း အမှားအယွင်း ရှိခဲ့တယ်ဆိုပေ
မယ့်ထင်ရှားဆဲဖြစ်နေတဲ့လူတဦးပါ၊ မည်သည့်ပါတီမှမပါဝင်ရဆိုတဲ့ အချက်ကအောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့လည်းကိုက်ညီနေပါ တယ်၊ သူမဟာနိုင်ငံရေးအရလူသစ်တန်းမှာပါနေပေမယ့်လူထုကိုဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်းရှိပြီး၊ မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းကမှ ကျောထောက်နောက်ခံပေးထားခြင်း မရှိပါဘူး၊ သူမက “တိုင်းပြည်ကကျွန်မကိုလက်ခံပါတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လည်းဆိုတော့ ကျွန်မအဖေနဲ့ပါတ်သက်ပြီးကျွန်မကိုယုံကြတဲ့အတွက်ဖြစ်ပါတယ်” ဟုဆိုသည်၊သူမ၏ဖခင်အောင်ဆန်းမှာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်က လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းခံခဲ့ရပါတယ်။

နိုင်ငံရေးကစားကွက်တွေ ရွှေ့နေကြတဲ့အချိန်မှာ စောမောင်ကတော့ “သတင်းကောင်း”တွေကြားရတော့မယ်လို့ကတိတွေပေးတဲ့မိန့်ခွန်းတွေပြောရင်းအလုပ်များနေပါတယ်၊ အဲ့တာဟာအစိုးရနဲ့စစ်ဖက်ကထိတ်တန်းခေါင်းဆောင်တွေအဝိကစိုးရိမ်မကင်းဖြစ်နေတဲ့သူတို့ရဲ့လုံခြုံရေးကို ရည်ရွယ်ပြောတဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။သူတို့အတွက်ကြောက်လန့်စရာကောင်းနေတဲ့အချက်ကတော့အစိုးရသူလျှို တွေလို့ယုံကြည်ရတဲ့သူတွေကို လူမြင်ကွင်းမှာခေါင်းဖြတ်နေကြတာကိုပါ၊စစ်ဖက်အရာရှိကြီးအတော်များများနဲ့သူတို့ရဲ့မိသားစုတွေဟာရန်ကုန်စစ်ရုံးချုပ်ထဲမှာခိုလှုံနေကြပြီး၊ အချို့ကရန်ကုန် အင်းယားကန်နားက နေဝင်းရဲ့ စံအိမ်တော်အနီးကတာဝါဟောက်စ်လို့ခေါ်တဲ့ အဆောက်အဦးမှာ၊ အချို့က ရန်ကုန်ရဲ့မြောက်ဖက် ၁၄ မိုင်လောက်ဝေးတဲ့စစ်တပ်ဝန်းတွေထဲမှာအသီးသီးခိုလှုံနေကြပါတယ်။

သီတင်းအပါတ်အကုန်ပိုင်းမှာတော့အစိုးရကစစ်တပ်နဲ့ဝန်ထမ်းတွေအနေနဲ့ ယခုအချိန်မှစပြီး မဆလ နဲ့ မပါတ်သက်တော့ဘူးလို့ကြေငြာပြီးတဲ့အခါမှာစောမောင်အာဏာသိမ်းဘို့အစစအရာရာလမ်းခင်းပေးသလိုဖြစ်သွားခဲ့ရပါတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လည်းဆိုရင်ဒီဆုံးဖြတ်ချက်ကစစ်တပ်နဲ့အာဏာရပါတီအကြားမှာပြတ်ပြတ်သားသား ခွဲခြားပေးလိုက်လို့ပါပဲ၊ တချိန်တည်းမှာ မြန်မာလူထုကိုယ်၌လည်း သူတို့ကြားသိခဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့အရာတွေမှတဆင့် အပြောင်းအလဲတခုခု ဖြစ်လာတော့ မယ်လို့ အာရုံရလာနေကြပါပြီ၊ နက္ခတ်ဗေဒင်တွေကလည်းမြန်မာပြည်မှာအရေးပါတဲ့အခန်းကပါဝင်နေပါတယ်၊ လွန်ခဲ့တဲ့ အပါတ်

ကမြန်မာပြည်ရဲ့ထိတ်တန်းနက္ခတ်ပညာရှင်တဦးဖြစ်တဲ့ ဆရာကြီးတဦးကတော့ “စက်တင်ဘာလကုန်မှာယခုလက်ရှိအာဏာရပါတီဟာပြိုကွဲသွားလိမ့်မယ်”လို့ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့ပါတယ်၊

နက္ခတ်ပညာရှင်တွေပြောတာမှန်ကောင်းမှန်နိုင်ပါတယ်၊မြန်မာပြည်အနေနဲ့ပါတီတွေအားလုံးပါဝင်မယ့်ကြားဖြတ်အစိုးရကိုပဲဖွဲ့စည်းမှာလား၊ သို့မဟုတ်ပိုပိုပြီးယုံကြည်မှုရှိလာနေတဲ့အတိုက်အခံတွေနဲ့ စစ်တပ်အကြားမှာကြေကွဲဖွယ်တွေ ဖြစ်လာမယ့်ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်မှုကိုပဲ ရွေးမှာလား ဆိုတာကို ရင်ဆိုင် ကောင်းရင်ဆိုင်ရနိုင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ Rebound88 အဖွဲ့
အနေဖြင့်မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာသတင်း
များကိုစာရှုသူထံအချိန်မြန်နိုင်သမျှမြန်မြန်ရောက်ရှိရန်
ကြိုးစားလျက်ရှိပါသည်။
ဤစာမျက်နှာများကိုဖတ်ရှု၍ကောင်းနိုင်သမျှကောင်းအောင်
လည်းအစဉ်ကြိုးစားလျက်ရှိပါသည်။
စာရှုသူတို့ထံမှအကြံဉာဏ်များပေးရန်ရှိပါက

newrebound@yahoo.com

သို့ပေးပို့နိုင်ကြပါသည်။

စစ်သံဘိနပ်အောက်မှာ ၂၆ နှစ်လုံးလုံး ကံမကောင်းအကြောင်းမလှခဲ့တဲ့ အပြင်
သူခိုးလက်မှသူဂှက်လုခံလိုက်ရတဲ့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရဲ့ အဖြစ်ဆိုးကြီးကို ပြန်ပြောင်းလှေ့လာရင်း
ဘယ်သူမှာ တာဝန်ရှိခဲ့ပါသလဲ၊ ဘယ်သူတွေ တာဝန်ကျေပြွန်ခဲ့ကြပါသလဲ ဆိုတာဆန်းစစ်နိုင်စေရန် ၁၉၆၂
မတ်လ မှ ၁၉၈၈ စက်တင်ဘာလအထိ တိုင်းမ်မဂ္ဂဇင်း
တွင်ဖေါ်ပြခဲ့သည့် မြန်မာအရေး ဆောင်းပါးများကိုဘာသာပြန်ဖေါ်ပြခဲ့တာကိုအဆုံးသတ်ခွင့်ပြုပါ။

avmufawmifjrif&mZdk
t u s , f c s K y f c s x m ; j y D ; /
em&Dtm;vkH;&yfqkdif;aewJhvufawG@
မှာမရှိနိုင်တဲ့သာယာချမ်းမြေတဲ့လောကနိဗ္ဗာန်တခုလိုဆက်
လက်ရှိနေအုန်းမှာပါ။

ကျွန်တော်တို့ Rebound88 အဖွဲ့
အနေဖြင့်မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာသတင်း
များကိုစာရှုသူထံအချိန်မြန်နိုင်သမျှမြန်မြန်ရောက်ရှိရန်
ကျိုးစားလျက်ရှိပါသည်။
ဤစာမျက်နှာများကိုဖတ်ရှု၍ကောင်းနိုင်သမျှကောင်းအောင်
လည်းအစဉ်ကျိုးစားလျက်ရှိပါသည်။
စာရှုသူတို့ထံမှအကြံဉာဏ်များပေးရန်ရှိပါက

newrebound@yahoo.com

သို့ပေးပို့နိုင်ကြပါသည်။